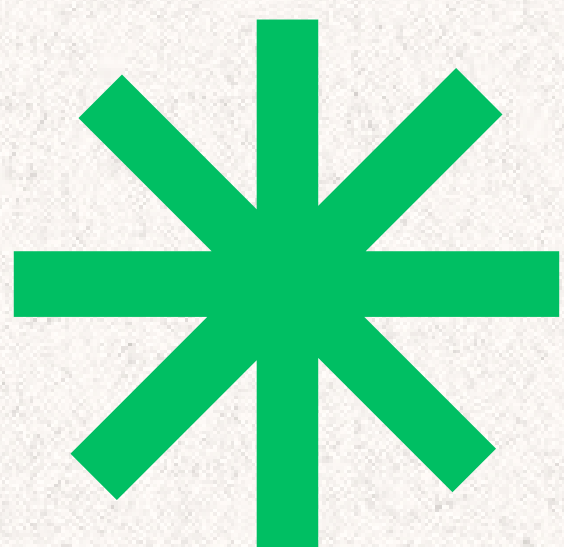
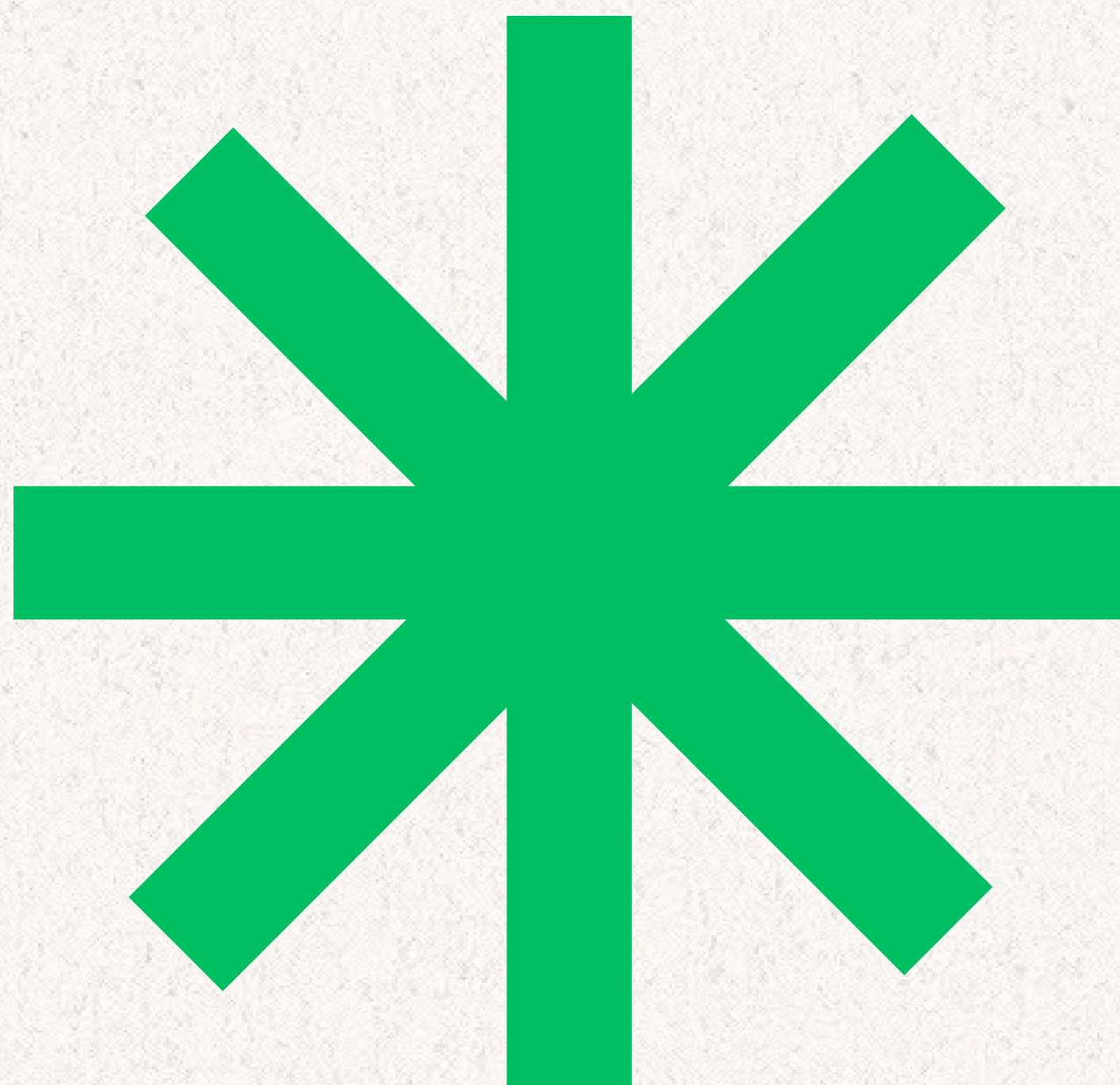

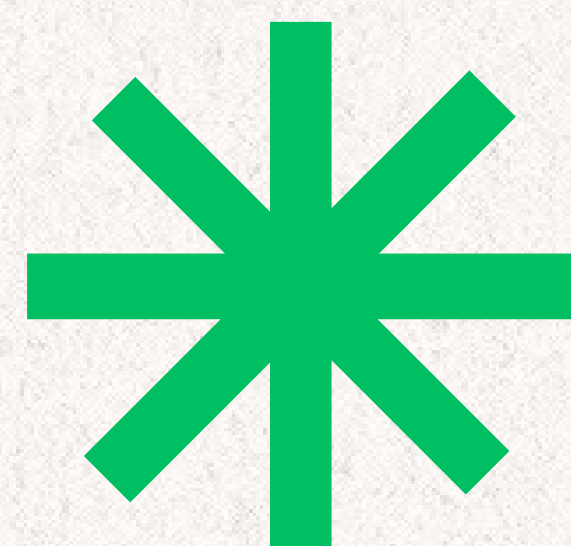
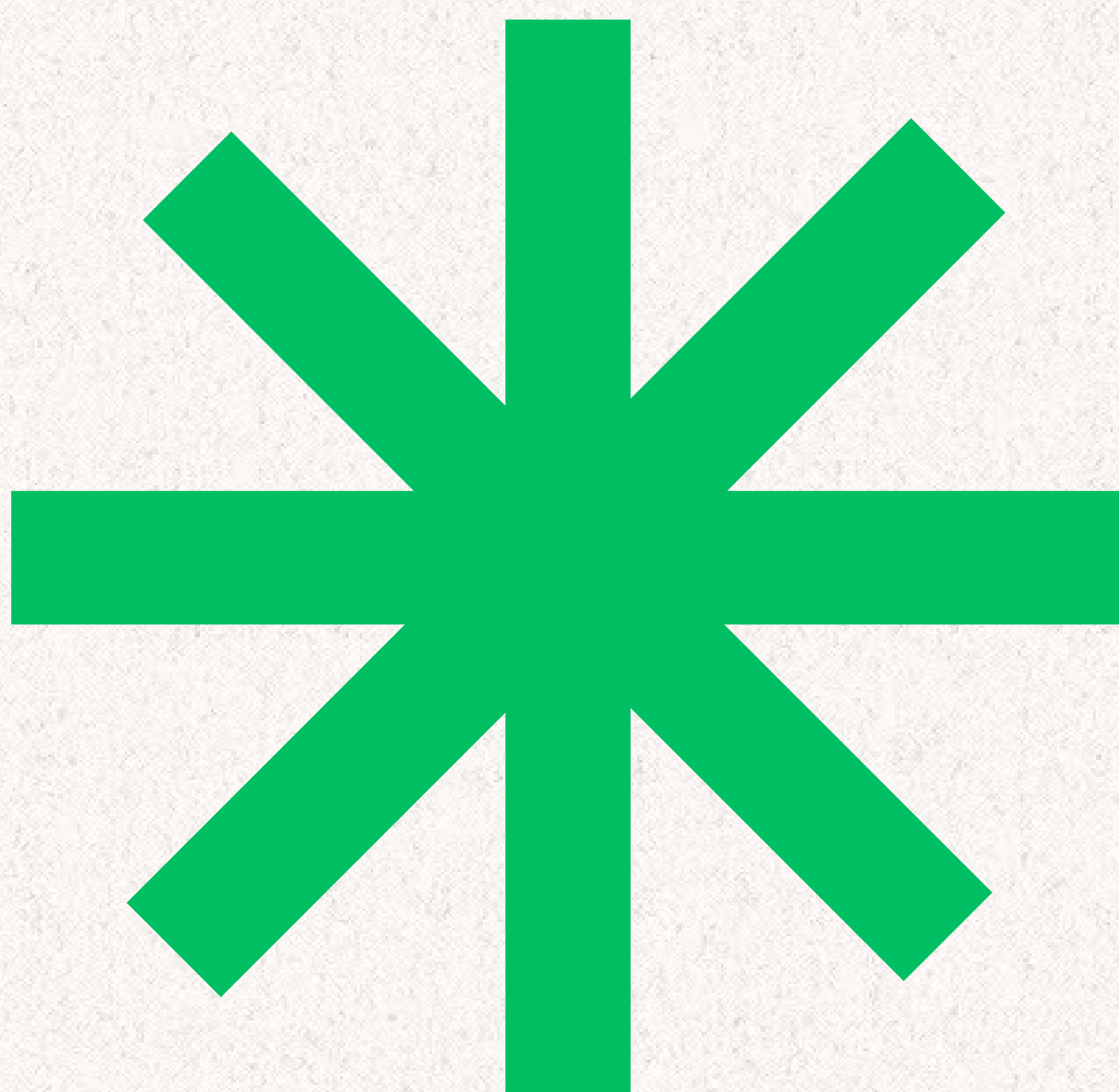
โครงการ Eco-Schools คือ
โครงการเกี่ยวกับการบูรณาการ
การเรียนรู้ และการจัดการด้านสิ่ง
แวดล้อม เพื่อการพัฒนาสำหรับ
โรงเรียนอย่างยั่งยืน

ECO SCHOOLS

HANDBOOK

ปัจจุบันมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการ
มากกว่า 59,000 โรงเรียน ใน 73
ประเทศทั่วโลก

โครงการ Eco-Schools

โครงการ Eco-Schools คือ โครงการเกี่ยวกับการบูรณาการการเรียนรู้ และการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาสำหรับโรงเรียนอย่างยั่งยืน ปัจจุบันมีโรงเรียนเข้าร่วมโครงการมากกว่า 59,000 โรงเรียน ใน 73 ประเทศทั่วโลก

องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (World Wild Fund For Nature - WWF)

องค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (WWF) คือ องค์กรเพื่อการอนุรักษ์ที่ได้รับความนิยมเชื่อถือมากที่สุด และเป็นอิสระมากที่สุดแห่งหนึ่ง มีผู้ให้การสนับสนุนมากกว่า 5 ล้านคน และมีเครือข่ายทำงานอยู่ในประเทศต่าง ๆ มากกว่า 100 ประเทศทั่วโลก

พันธกิจของ WWF คือ การลดการบุกรุก และการยับยั้งการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ และความหลากหลายทางชีวภาพของโลก พร้อมกับสร้างอนาคตใหม่ให้มนุษย์สามารถอยู่ร่วมกับธรรมชาติได้อย่างกลมกลืนด้วยการอนุรักษ์ไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพของโลก สร้างหลักประกันให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน เพื่อผลักดันให้เกิดการลดมลภาวะและลดการบริโภคที่สิ้นเปลือง

มูลนิธิเพื่อการศึกษาสิ่งแวดล้อม

(Foundation of Environmental Education – FEE)

มูลนิธิเพื่อการศึกษาสิ่งแวดล้อม (FEE) คือ องค์กรไม่แสวงผลกำไร ที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างยั่งยืน ผ่านโครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาทั้งหมด 5 โครงการ คือ Eco-Schools, Young Reporters for the Environment, Blue Flag, Learning about Forest และ Green Key โดย WWF-ประเทศไทย ได้รับสิทธิ์ในการบริหารและดำเนินโครงการจาก FEE ตั้งแต่ปี 2016

สารบัญ

1

Eco-Schools
คืออะไร

5

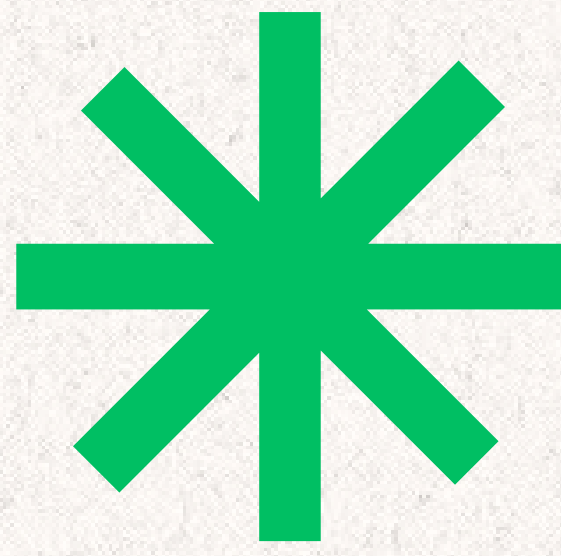
7 ขั้นตอน

21

รางวัล
Eco-Schools

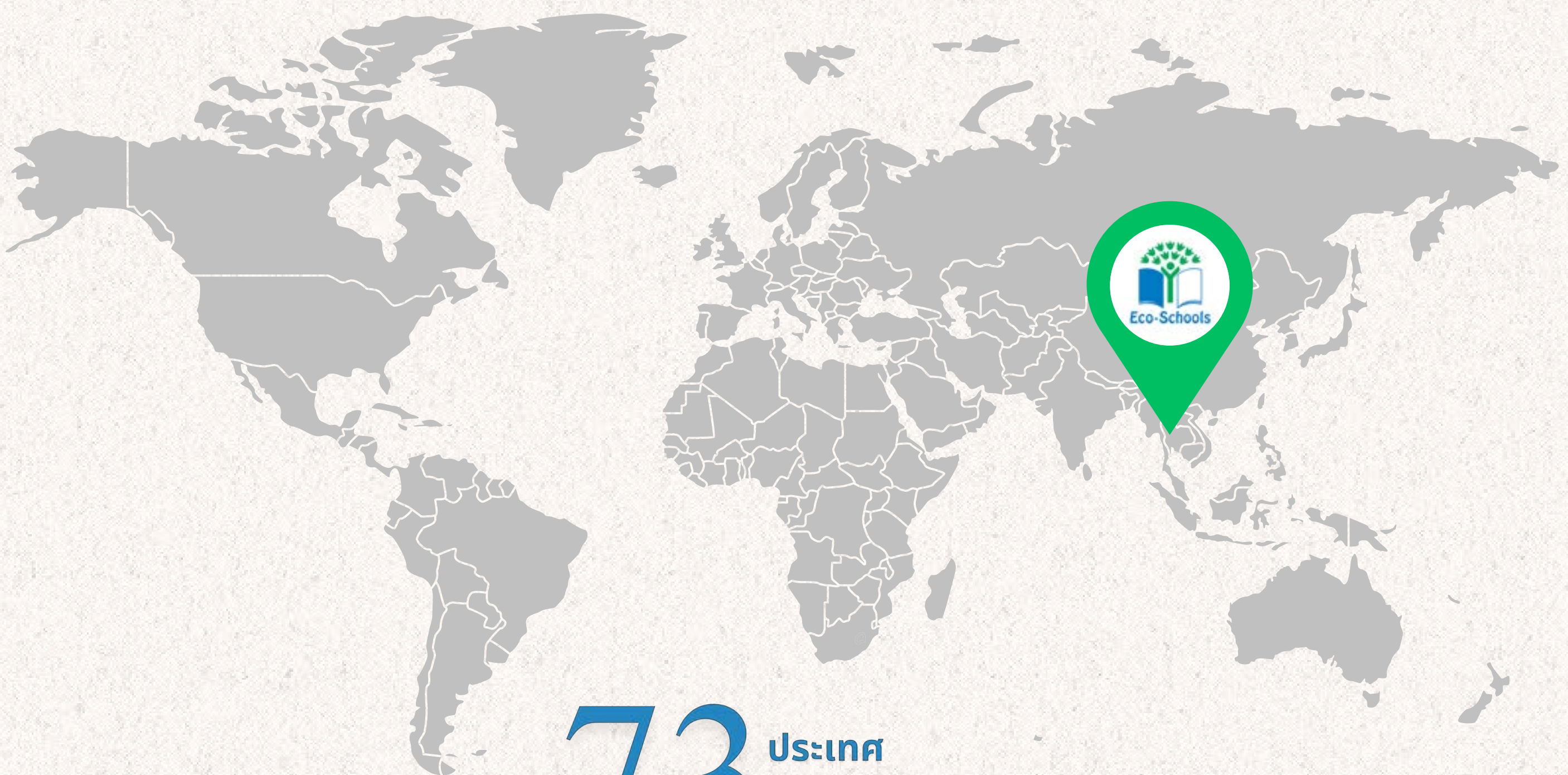
ECO-SCHOOLS คืออะไร

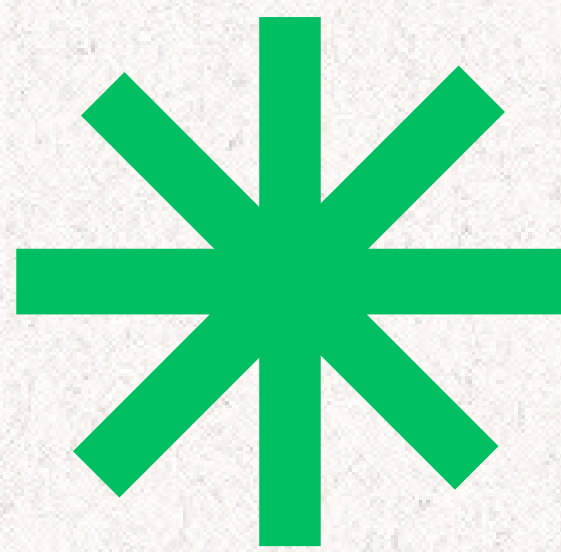
ทรัพยากรบนโลกใบนี้เป็นของทุกคน โดยเฉพาะเหล่าเด็ก ๆ ที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอนาคต **โครงการ Eco-Schools** ถือเป็นความช่วยเหลือและเปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้เรียนรู้และทำความเข้าใจความสำคัญของสิ่งแวดล้อม วิธีการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และเปิดโอกาสให้พวกเขาได้สร้างความเปลี่ยนแปลงเริ่มต้นจากในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืนในอนาคต

โครงการ Eco-Schools คือ โครงการสิ่งแวดล้อมศึกษาระดับนานาชาติ ที่สามารถใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนด้านการศึกษาและการจัดการสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ผ่านการบูรณาการระหว่างการเรียนรู้และการเรียนรู้จากการลงมือทำ เริ่มต้นจากการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไปสู่ชุมชนรอบข้าง

59,000 โรงเรียน
เข้าร่วมเครือข่าย

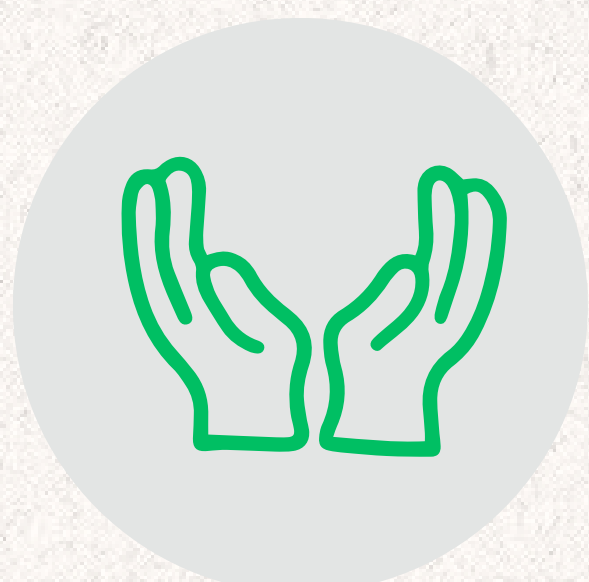

73 ประเทศ
ทั่วโลก

เกิดความเข้าใจและตระหนักด้านสิ่งแวดล้อม

ผ่านการสังเกตปัญหาสิ่งแวดล้อมรอบตัว และการชี้ให้เห็นถึงผลกระทบที่มีต่อตนเอง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมความคิดเชื่อมโยงของเด็ก ๆ และทำให้พวกเขาสามารถเข้าใจผลกระทบในระดับที่กว้างขึ้นทั้งในระดับครอบครัว ระดับโรงเรียน ระดับประเทศ หรือระดับโลก ซึ่งหล่อหลอมให้พวกเขามีความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อมที่ลึกซึ้งและเกิดความตระหนักถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมรอบตัว

กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

การให้เด็ก ๆ ได้ลงมือพัฒนาโรงเรียนของตนเอง ผ่านการทำกิจกรรมที่หลากหลาย ทำให้พวกเขาได้ฝึกฝนและพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการสังเกต การวางแผน การแก้ไขปัญหา การคิดวิเคราะห์และการสังเคราะห์ข้อมูล การประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ การทำงานเป็นกลุ่ม และความเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังเป็นการจำลองสภาพแวดล้อมการทำงานที่พวกเขาสามารถนำความรู้ที่ได้จากในห้องเรียนมาประยุกต์ใช้อีกด้วย

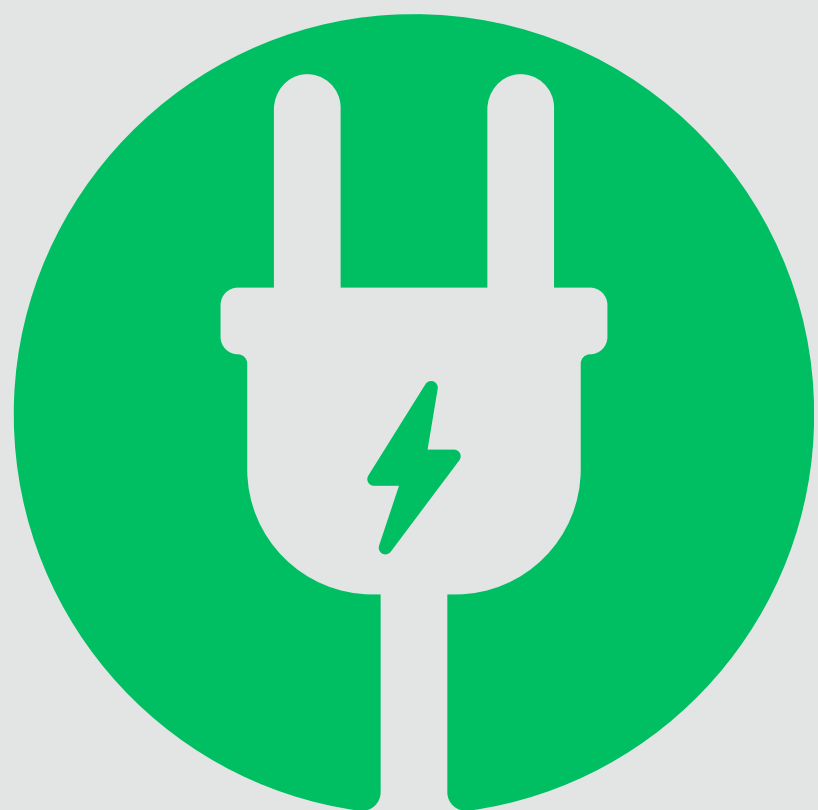
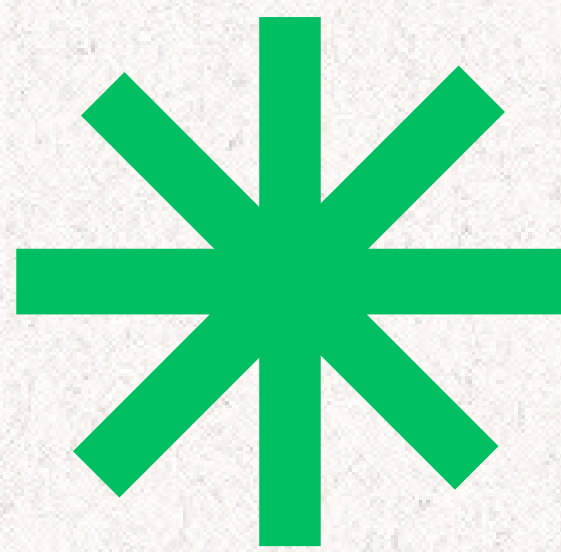
การสัมผัสกับประสบการณ์ของความสำเ็จ

เมื่อเด็ก ๆ สามารถวางแผนและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนของตนเองได้ รวมถึงการได้รับรางวัล Eco-Schools Award ที่จะทำให้เด็ก ๆ ได้รับประสบการณ์ในการบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งถือเป็นการส่งเสริมความมั่นใจและความคิดเชิงบวก โดยมีรางวัลสูงสุด คือ รางวัล International Green Flag ซึ่งเป็นที่ยอมรับในระดับสากลทางด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

โครงการ Eco-Schools มุ่งเน้นผลในระยะยาว

เราช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ เพื่อให้เด็ก ๆ สามารถเรียนรู้ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการสร้างความเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน

30,000 บาท

คือ ค่าไฟโดยเฉลี่ยต่อปีที่ลดลง
จากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
ประหยัดพลังงาน

>20%

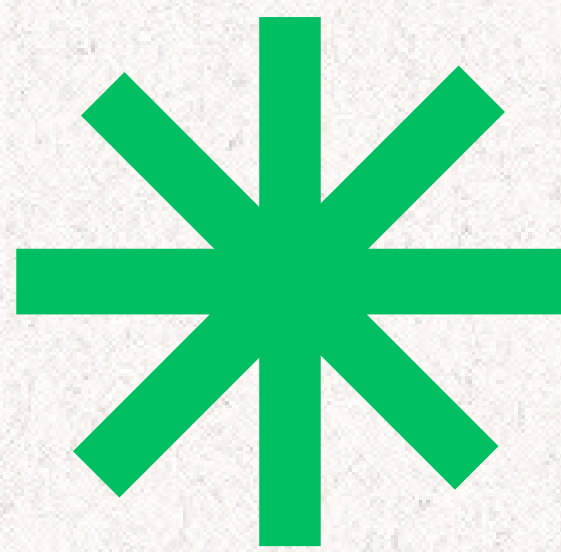
คือ ปริมาณขยะที่ลดลงภายใน
โรงเรียนหลังจากมีการจัดการ
อย่างจริงจัง

การเข้าร่วมเครือข่ายกว่า

73 ประเทศ

และร่วมแลกเปลี่ยน
ประสบการณ์การจัดการ
สู่ความยั่งยืน

WWF-ประเทศไทย กับการดำเนินงานด้าน Eco-School Programme

WWF-ประเทศไทย ดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับเยาวชน เพื่อปลูกฝังแนวคิดด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมผ่านการทำกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาใน โรงเรียนและชุมชนรอบพื้นที่อนุรักษ์

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2557 จนถึงปัจจุบัน และได้รับเอกสิทธิ์ให้ เป็นตัวแทนอย่างเป็นทางการของ FEE (Foundation for Environmental Education) ในการดำเนิน โครงการ Eco-Schools ในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ.2559 โดยเบื้องต้นมีโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ นนทบุรี และภูเก็ต เข้าร่วมโครงการ จำนวน 20 โรงเรียน

ปัจจุบัน WWF-ประเทศไทย ดำเนินงานในฐานะที่ปรึกษาเกี่ยวกับ รายละเอียดการดำเนินการตามโครงการ Eco-Schools และเป็น ผู้ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการฯ ในการประเมินรางวัล Eco-Schools Award ให้แก่ โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั่วประเทศ

โดยมุ่งเน้นให้เยาวชนได้มีพื้นที่ในการเรียนรู้ และการลงมือแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน พร้อมทั้งการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาในสังคม อย่างยั่งยืนต่อไป

STEPS

7

ขั้นตอน

ECO-SCHOOLS

หัวใจของการดำเนินโครงการ Eco-Schools มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน โรงเรียนของเราสามารถเป็นโรงเรียน Eco-Schools ได้ง่าย ๆ เพียงดำเนินตามลำดับ โดยมีขั้นตอนทั้งหมดดังนี้

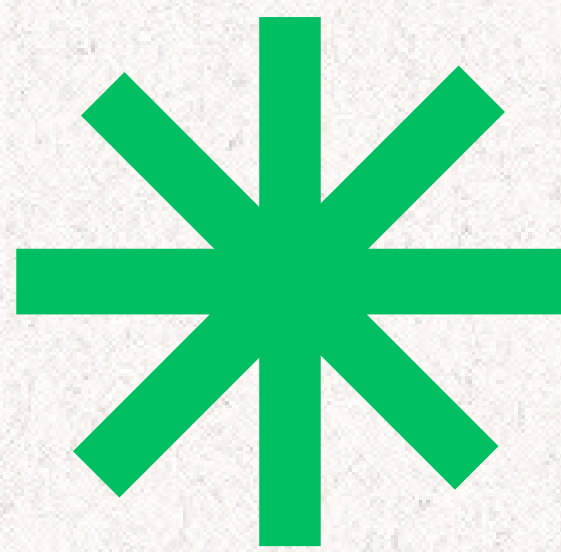
คณะทำงาน

คณะทำงาน Eco-Schools เป็นตัวแทนของทุกคนในโรงเรียนในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของโครงการฯ แบบมีหน้าที่ดังนี้

- ดำเนินงานประเมินและปรับปรุงนโยบายด้านสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่มีผลกระทบกับโรงเรียนและชุมชนรอบข้าง
- เป็นตัวแทนในการประชุมต่าง ๆ เพื่อเสนอหัวข้อและเนื้อหาที่ครบถ้วนกับความสนใจของผู้ที่เกี่ยวข้อง
- เป็นผู้ประสานงานระหว่างกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดการสื่อสารข้อมูลอย่างครบถ้วน ทั้งยังเกิดเครือข่ายที่เข้มแข็ง
- มีการบูรณาการโครงการฯ เข้ากับแผนการดำเนินงานของโรงเรียนและชุมชน

คณะทำงาน Eco-Schools แม้จะมีนักเรียนเป็นผู้ดำเนินงานหลัก แต่จะต้องประกอบด้วยตัวแทนจากทุกฝ่ายในโรงเรียนรวมถึงผู้เกี่ยวข้อง เช่น

- ผู้อำนวยการโรงเรียน
- ฝ่ายงานบริหารโรงเรียน
- ครู/อาจารย์
- นักเรียน
- บุคลากรในโรงเรียน
- คณะกรรมการสถานศึกษา
- ผู้ปกครอง
- ผู้แทนชุมชน

คณะทำงานนี้อาจจะเกิดจากการคัดเลือกจากสมาชิกของกลุ่มหรือคณะทำงาน โดยการดำเนินกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องอยู่เดิม เช่น ชมรมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน หรืออาจจะมีการแต่งตั้งขึ้นมาใหม่

คณะทำงานควรมีการจัดประชุมอย่างน้อยภาคการศึกษาละ 2 ครั้ง โดยในช่วงเริ่มต้นโครงการฯ อาจจะมีการประชุมบ่อยครั้ง เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้ราบรื่น และควรมีการจดบันทึกการประชุมทุกครั้งเพื่อเผยแพร่ให้บุคคลอื่นในโรงเรียนรับทราบข้อมูล และความก้าวหน้าในการดำเนินงาน โดยคณะทำงานที่เป็นนักเรียนควรเป็นผู้รับผิดชอบการจัดประชุมและการบันทึกรายงานการประชุมด้วยตนเอง โดยมีอาจารย์เป็นผู้ให้คำแนะนำ

การทบทวน สถานการณ์สิ่ง แวดล้อม

การทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อม คือ การศึกษาสภาพแวดล้อมที่ส่งผลให้เห็นถึงภาพรวมของปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมทั้งภายในโรงเรียนและชุมชนโดยรอบ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการดำเนินงาน ให้เกิดการแก้ไขปัญหาคือตรงจุด

การที่จะทราบถึงสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนนั้นสามารถทำได้จากการสังเกต การสอบถามข้อมูลจากผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือการสัมภาษณ์นักเรียนและเจ้าหน้าที่ภายในโรงเรียน โดยนักเรียนที่สนใจเข้าร่วมกิจกรรมสามารถช่วยเก็บข้อมูล คณะทำงานสามารถนำข้อมูลมาสรุปเป็นแนวทางในการวางแผนงานต่อไป

9

หัวข้อ ด้านสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

สุขภาพและ
คุณภาพชีวิต

พื้นที่โรงเรียน

พลังงาน

ทรัพยากรน้ำ

การ
เปลี่ยนแปลง
สภาพภูมิอากาศ

การจัดการขยะ

ก้าวทันโลก

การเดินทาง

ความหลากหลายทาง
ชีวภาพ

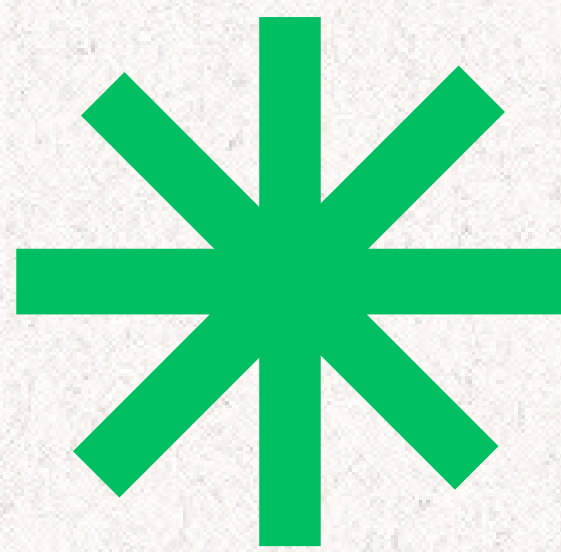
แผนการดำเนินงาน โครงการ

เราสามารถนำข้อมูลจากการเก็บข้อมูลสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมาวิเคราะห์เพื่อระบุปัญหา และเรียงลำดับความสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข

หลักในการเลือกจัดทำ**แผนการดำเนินงานโครงการ** ควรเลือกเฉพาะเรื่องที่มีผลกระทบต่อคนหมู่มาก เร่งด่วน และสามารถดำเนินงานโครงการให้สำเร็จได้ โดยดูจากปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ควรมีแผนระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อให้ครอบคลุมและแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน

แผนการดำเนินงานที่ดี ควรมีองค์ประกอบที่ครบถ้วน เพื่อให้สามารถดำเนินการได้จริง องค์ประกอบที่จำเป็น ได้แก่

- ปัญหาที่พบ
- รายละเอียดกิจกรรม (ชื่อและลักษณะกิจกรรมที่ต้องการ)
- วัตถุประสงค์ของกิจกรรม
- เป้าหมายที่คาดหวังว่าจะได้รับ
- ระยะเวลา
- ผู้รับผิดชอบ
- งบประมาณ (ต้องระบุรายละเอียด)

ปัญหา	กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
มีจำนวนขยะประเภทขวดพลาสติกมาก	“เปลี่ยนขวดเป็นเขียว” • รณรงค์ให้พกแก้วส่วนตัวมาเติมน้ำที่โรงเรียนบริการอยู่• ยกเลิกการนำน้ำดื่มบรรจุขวดพลาสติกมาแจกเวลา มีกิจกรรมของโรงเรียน	ลดปริมาณขยะ (ขวดพลาสติก)	ปริมาณขยะ (ขวดพลาสติก) ลดลง 50%	มิ.ย. - ก.ย.	ทีมอีโค	500 บาท
ไม่มีข้อมูลต้นไม้ภายในโรงเรียน	“นักสำรวจสีเขียว” • ร่วมกันสำรวจชนิดของต้นไม้ พร้อมกรอกข้อมูลในแบบบันทึกที่กำหนด• รวบรวมข้อมูล เพื่อจัดทำบอร์ดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับชนิดของต้นไม้ที่พบในโรงเรียน อยู่ส่วนไหนของโรงเรียน และใครเป็นผู้สำรวจ	เพื่อบันทึกข้อมูลต้นไม้ในโรงเรียน	มีข้อมูลต้นไม้ในโรงเรียน อย่างน้อย 50 ต้น	พ.ย. - ม.ค.	• ทีมอีโค• ชมรมพฤกษศาสตร์• อาจารย์วิชาวิทยาศาสตร์	100 บาท

การตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนจะช่วยให้เราสามารถวางแผนรายละเอียดกิจกรรมได้ง่ายขึ้น

S
Specific

มีความชัดเจน คือ การระบุรายละเอียดของเป้าหมายที่มีความเฉพาะเจาะจง รวมไปถึงการบอกเป็นจำนวน เช่น ค่าไฟฟ้าลดลง 10 เปอร์เซ็นต์

M
Measurable

สามารถวัดผลได้ คือ เป้าหมายจะต้องมีเครื่องมือสำหรับวัดผลนั้น ๆ เช่น การทำแบบสอบถามก่อน - หลังการดำเนินกิจกรรม

A
Attainable

บรรลุผลได้ คือ สามารถทำให้โครงการไปถึงเป้าหมายได้จริงภายใต้เงื่อนไขทรัพยากรและเวลาที่เราได้อยู่อย่างจำกัด ตามที่โครงการตั้งไว้

R
Realistic

อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริง คือ ไม่ขัดแย้งกับบริบทหรือวัฒนธรรมที่ดำรงและเป็นที่ยอมรับของสังคมทั่วไป

T
Timely

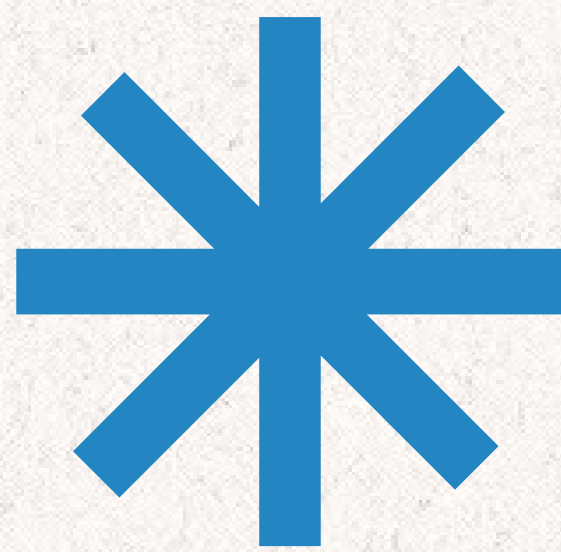
ระยะเวลาเหมาะสม คือ กำหนดช่วงเวลาชัดเจนว่ากิจกรรมจะสิ้นสุดและจะมีการวัดผลเมื่อไหร่ ระยะเวลาที่กำหนดควรมีความเหมาะสมกับเป้าหมายที่ตั้งไว้

การติดตามข้อมูล ผลการดำเนินงาน

การติดตามข้อมูลผลการดำเนินงาน ถือเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้เราสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ในกรอบที่จะนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย นอกจากนี้ข้อเสนอแนะจากการทำกิจกรรมและการเก็บข้อมูลยังช่วยให้คณะทำงานฯ สามารถประเมินและปรับปรุงกระบวนการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการติดตามผล จะเป็นการส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ด้านการมีความรับผิดชอบ และเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน โดยวิธีการติดตามข้อมูลควรมีความเหมาะสมกับช่วงอายุของนักเรียนที่รับผิดชอบ และลักษณะของข้อมูลที่ต้องรวบรวม

- ข้อมูลที่ได้มาจากการตรวจวัดโดยตรง เช่น การติดตามจากการเปลี่ยนแปลงของจำนวนขยะ ที่อ่านค่าได้จากเครื่องชั่งน้ำหนัก
- ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึก และมุมมองของบุคคล เช่น การติดตามจากแบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์
- ข้อมูลจากภาพถ่าย เช่น การติดตามจากภาพถ่ายก่อน - หลัง การดำเนินกิจกรรม เป็นอีกวิธีหนึ่งที่มีความแม่นยำ ในการบ่งบอกพัฒนาการของการดำเนินงาน

กระบวนการถัดไปที่สำคัญอย่างยิ่ง คือการประเมินผลจากข้อมูลที่ได้มาจากการติดตามผลการดำเนินงาน โดยคณะทำงาน Eco-Schools จะต้องทบทวน วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และแผนกิจกรรม แล้วพิจารณาดังนี้

- การดำเนินกิจกรรมประสบความสำเร็จหรือไม่
- มีแนวทางอื่นที่อาจมีประสิทธิภาพมากกว่าหรือไม่
- ต้องมีการดำเนินงานเพิ่มเติม เพื่อการแก้ไขปัญหหรือไม่

โครงการ Eco-Schools เป็นโครงการของทั้งโรงเรียน ดังนั้นการเผยแพร่ผลการตรวจติดตามและประเมินผลต้องมีผล ต้องมีการเผยแพร่ให้ทุกคนในโรงเรียนรับทราบ เช่น การประกาศผ่านกระดานประชาสัมพันธ์หรือวารสารโรงเรียน เพื่อให้ทุกคนมีแรงผลักดันในการดำเนินกิจกรรมจากผลการดำเนินงานและการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจน

การเชื่อมโยง กิจกรรมโครงการ กับหลักสูตร

การเชื่อมโยงกิจกรรมโครงการ Eco-Schools กับหลักสูตรเดิม
เป็นการสร้างการรับประกันว่า Eco-Schools จะมีการบูรณาการกับ
ทุกคนในโรงเรียน

ทั้งนี้ควรเป็นการสอดแทรกให้เห็นถึงปัญหาและกิจกรรมที่จับต้องได้
เข้ากับรายวิชาที่มีอยู่เดิม โดยไม่ต้องเปิดรายวิชาใหม่ขึ้นมา

นอกจากนี้การสอดแทรกกิจกรรมของ Eco-Schools เข้ากับรายวิชา
ต่าง ๆ ยังช่วยเพิ่มความน่าสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้น ตัวอย่างของ
การเชื่อมโยงหัวข้อสิ่งแวดล้อมกับรายวิชาต่าง ๆ เช่น

ภาษา

- การนำบทความ หรือข่าวด้านสิ่งแวดล้อมมาเป็นหัวข้อการสนทนาในห้องเรียน
- การจดบันทึกรายงานการประชุม
- การทำจดหมายถึงองค์กรที่เกี่ยวข้อง

คณิตศาสตร์

- การออกแบบและวิเคราะห์แบบสำรวจ
- การสรุปและการนำเสนอข้อมูล
- การสอดแทรกในโจทย์คณิตศาสตร์
- การจัดการด้านการเงิน

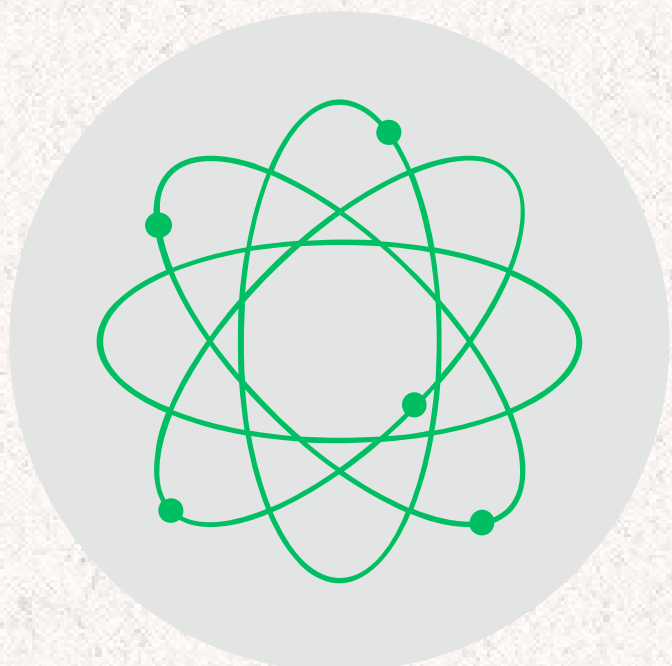
ศาสนา

- สอดแทรกหลักเกณฑ์ธรรมชาติกับหลักความเชื่อของศาสนา
- ส่งเสริมความเข้าใจในเรื่องการกระทำของมนุษย์สามารถส่งผลทั้งดีและไม่ดีต่อบุคคลอื่นและสิ่งแวดล้อมอย่างไร

สังคม

- การจัดทำแผนที่โรงเรียนและชุมชนรอบข้าง พร้อมทั้งระบุพื้นที่ที่มีความสำคัญ
- ความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสิ่งแวดล้อม
- การแสดงให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของโลกจากอดีตถึงปัจจุบัน

วิทยาศาสตร์

- การสำรวจและเก็บข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม
- การสังเกตการปรับตัวของพืชและสัตว์
- การวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่มีต่อมนุษย์

ศิลปะ

- การออกแบบสื่อ และการจัดการนิทรรศการ เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรม
- เทคนิคการสื่อสารข้อมูล ผ่านการใช้สื่อต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

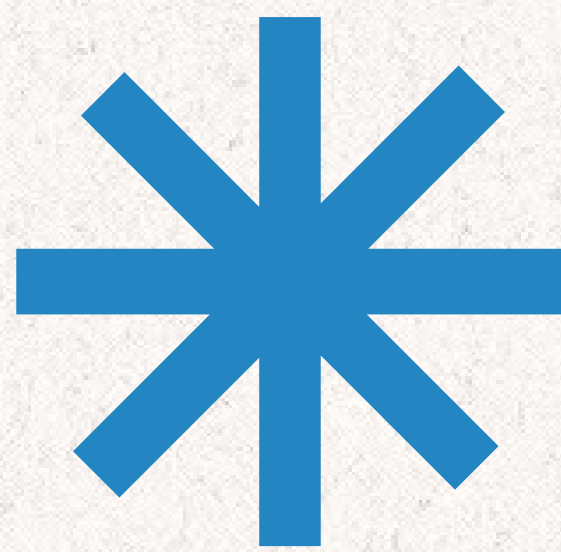
การสร้าง การมีส่วนร่วม

การสร้างการมีส่วนร่วม ในวงกว้าง รวมถึงนักเรียน ครู เจ้าหน้าที่โรงเรียน และชุมชน นอกจากจะเป็นการสร้างเครือข่ายในการร่วมแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม และยังเป็นการกระจายผลประโยชน์ของผู้มีส่วนร่วม ทั้งนี้ผู้ปกครองและผู้ประกอบการธุรกิจท้องถิ่นสามารถมีส่วนร่วมได้เช่นกัน ทั้งการให้คำแนะนำและการสนับสนุนด้านเงินทุนเพิ่มเติม

เพื่อให้โครงการประสบความสำเร็จ ตัวอย่างการสร้างการมีส่วนร่วมในโครงการที่คณะทำงานสามารถทำได้ มีดังนี้

การมีส่วนร่วมกับคนในโรงเรียน

- การจัดการเลือกตั้ง เพื่อเลือกผู้แทนมาเป็นคณะทำงาน Eco-Schools
- การเผยแพร่ข้อมูลของโครงการทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อให้ทุกคนในโรงเรียนสามารถติดตามข้อมูลโครงการได้
- การสำรวจข้อมูลอย่างรอบด้าน เพื่อรวบรวมข้อมูลได้อย่างครบถ้วน
- การจัดการแข่งขันการออกแบบ Eco-Code หรือสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ
- การจัดงานวัน Eco-Schools เพื่อเผยแพร่ข้อมูลและเสริมสร้างแรงบันดาลใจในการร่วมกิจกรรม

การมีส่วนร่วมกับชุมชน

- การจัดทำแผ่นพับหรือวารสารให้แก่ผู้ปกครอง เพื่อให้ทราบข่าวสารและความคืบหน้าของโครงการฯ รวมถึงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์รูปแบบอื่น เช่น โปสเตอร์หรือการสื่อสารผ่านช่องทางออนไลน์
- การจัดส่งเอกสารให้แก่ผู้ประกอบการ เพื่อการขอรับการสนับสนุนโครงการฯ ในอนาคต
- การจัดงานประชุม เพื่อนำเสนอกิจกรรมของโครงการ ผลการดำเนินงานและความสำเร็จ
- การจัดทำโครงการร่วมกับชุมชน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วม ทั้งการวางแผนหรือทำการสำรวจข้อมูล
- การเชิญสมาชิกชุมชนเข้าร่วมงานวัน Eco-Schools หรือร่วมกิจกรรมในวันสำคัญอื่นที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม

STEP 7

Eco-Code

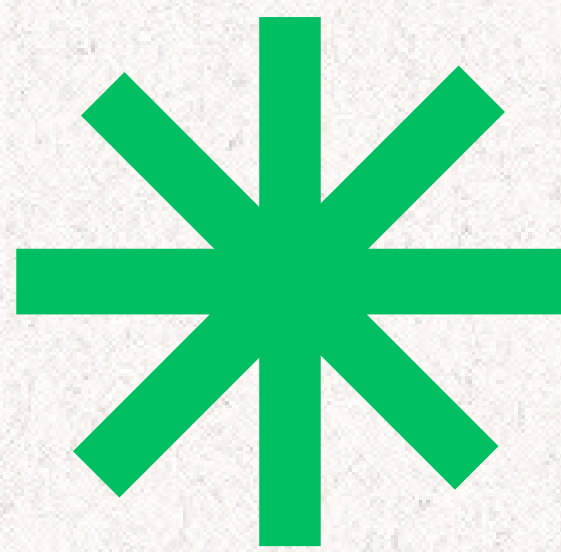
Eco-Code คือ พันธกิจและการให้คำมั่นในการปรับปรุงการจัดการสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย ข้อความที่มีความหมายชัดเจนและสร้างแรงบันดาลใจ โดยมีการระบุเป้าหมายตามแผนกิจกรรมและควรมีความสอดคล้องกับกิจกรรมหลักที่โรงเรียนและชุมชนมีความเห็นชอบ

ทั้งนี้ควรจัดวางไว้ในจุดที่มีความโดดเด่นในโรงเรียนนักเรียนควรเป็นทำหน้าที่หลักในการออกแบบ Eco-Code เพื่อให้เกิดความเข้าใจในคุณค่าและสร้างความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตาม Eco-Code ที่ถูกเลือกใช้

Eco-Code ควรมีการปรับปรุงทุก ๆ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อม มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด

Eco-Code สามารถ
ถูกออกแบบได้หลากหลาย เช่น บทกลอน
เพลง สัญลักษณ์ หรือ
ท่าทาง

Eco-
SCHOOLS
AWARD

Bronze Award

มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย
1 หัวข้อ

Silver Award

มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย
2 หัวข้อ

Green Flag

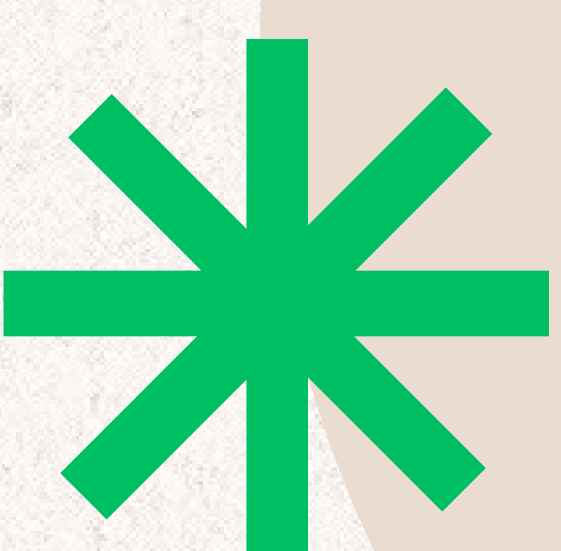
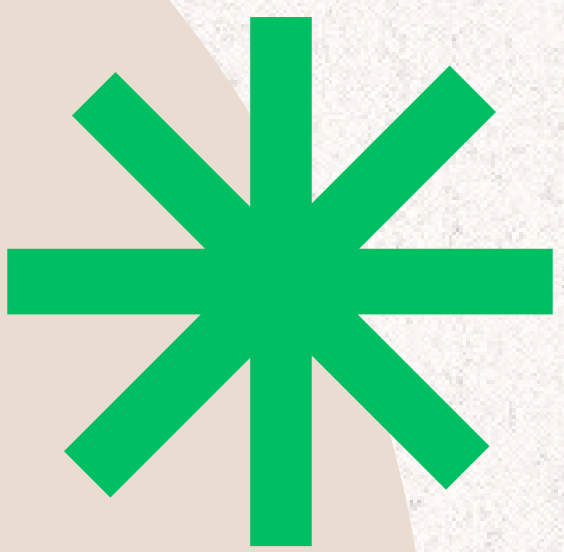
มีกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมอย่างน้อย 2 หัวข้อ และเคย
ได้รับรางวัล Bronze Award หรือ Silver Award มาก่อน

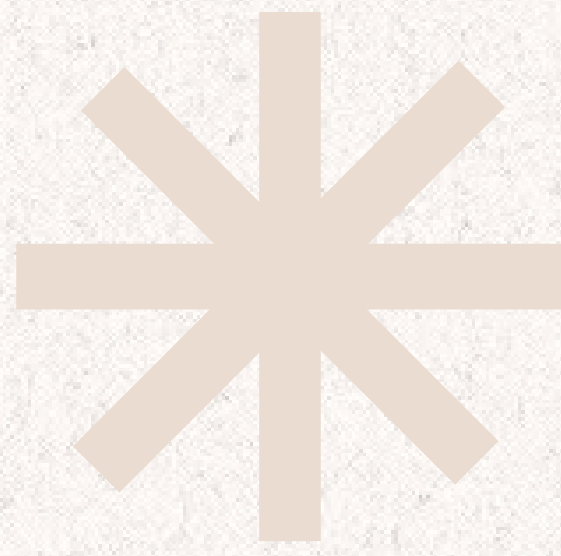
(Global recognize)

รางวัล Eco-School Award มีอายุ 2 ปีนับจากวันที่ทางโรงเรียนได้รับรางวัล ทางโรงเรียนสามารถขอเข้ารับการประเมินใหม่ได้ทุกปี

สิ่งที่สำคัญที่สุดของการดำเนินโครงการ Eco-Schools คือ การดำเนินโครงการอย่างต่อเนื่องและเน้นกระบวนการที่มีประสิทธิภาพมากกว่าผลลัพธ์ที่มองเห็นในทันที

Bronze Award

คณะทำงาน

- คณะทำงาน จะต้องประกอบด้วย นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน
- มีการประชุมคณะทำงานอย่างน้อย 2 ครั้งต่อปี

การทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

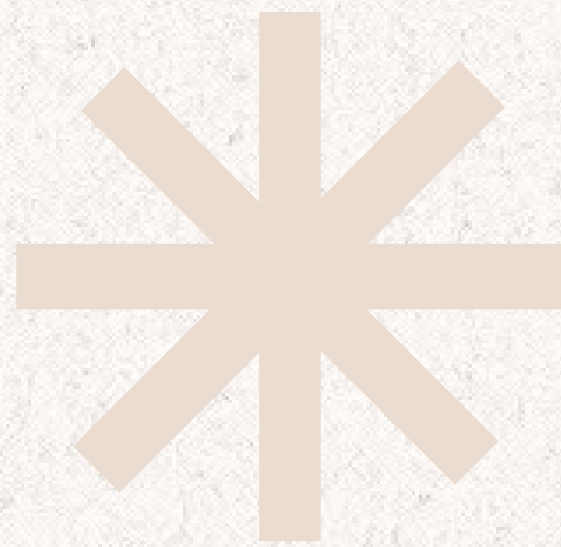
- มีการทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อมโดยคณะทำงาน
- มีการสรุปปัญหาสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

แผนการดำเนินงาน

- มีแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน
- คณะทำงานเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม Eco-Schools ในโรงเรียน
- มีการประชาสัมพันธ์แผนการดำเนินงานให้ทุกคนในโรงเรียนทราบ

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

- มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ
- มีการประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนสามารถติดตามผลการดำเนินงานและผลลัพธ์ของกิจกรรม

การเชื่อมโยงกิจกรรมโครงการ กับหลักสูตร

- มีการบูรณาการปัญหาสิ่งแวดล้อมเข้ากับหลักสูตรของโรงเรียน ในบางกลุ่มสาระวิชาและบางระดับชั้น

การสร้างการมีส่วนร่วม

- ทุกคนในโรงเรียนรับทราบและเข้าร่วมกิจกรรม Eco-Schools ที่ดำเนินงานภายในโรงเรียน
- มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างทั่วถึงในโรงเรียน

Eco-Code

- มีการจัดทำ Eco-Code เพื่อประชาสัมพันธ์กิจกรรมในโรงเรียน

Silver Award

คณะกรรมการ

- คณะทำงาน จะต้องประกอบด้วย นักเรียน บุคลากรในโรงเรียน และตัวแทนจากสมาคมผู้ปกครอง หรือหน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรอิสระ
- มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อย 4 ครั้งต่อปี และมีการบันทึกรายงานประชุม

การทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

- มีการทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อม โดยคณะกรรมการและเพื่อน ๆ
- มีตารางประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อม พร้อมสรุปปัญหาสิ่งแวดล้อมสำคัญของโรงเรียน
- มีการประชาสัมพันธ์ผลการทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

แผนการดำเนินงาน

- คณะทำงานจัดทำแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนและเมืองค์ประกอบของแผนงานที่ครบถ้วน
- คณะทำงานและเพื่อน ๆ ร่วมกันดำเนินกิจกรรม Eco-Schools ในโรงเรียน
- มีการประชาสัมพันธ์แผนการดำเนินงานให้ทุกคนในโรงเรียนทราบ

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

- นักเรียนมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้
- มีการรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกคนในโรงเรียน
- มีการประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนสามารถติดตามผลการดำเนินงานและผลลัพธ์ของกิจกรรม

การเชื่อมโยงกิจกรรมโครงการ กับหลักสูตร

- มีการบูรณาการกิจกรรม Eco-Schools และปัญหาสิ่งแวดล้อมในหลักสูตรของโรงเรียน กับทุกกลุ่มสาระวิชาในบางระดับชั้น

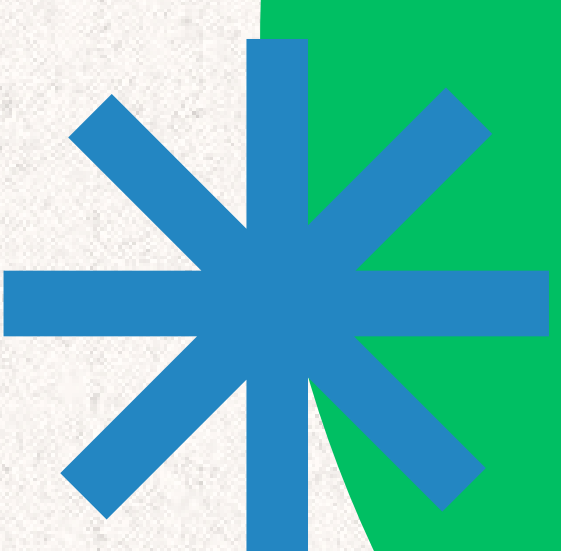
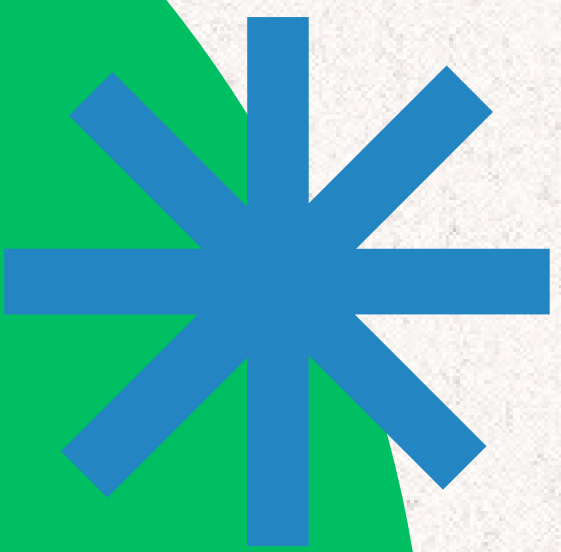
การสร้างการมีส่วนร่วม

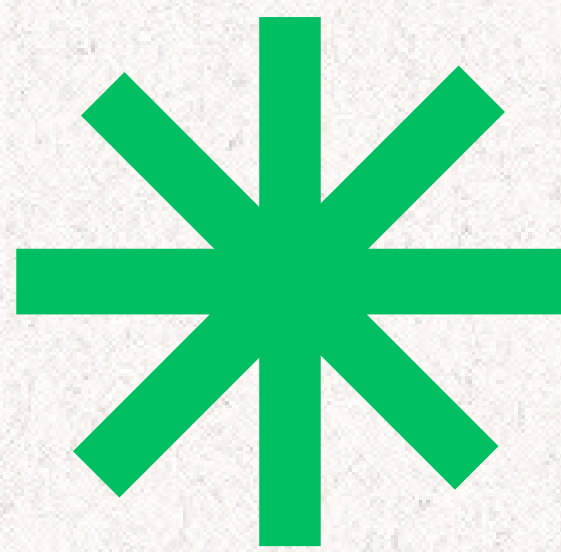
- ทุกคนในโรงเรียนและผู้ปกครองรับทราบ และเข้าร่วมกิจกรรม Eco-Schools ที่ดำเนินงานในโรงเรียน
- มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างทั่วถึงในโรงเรียน ผ่านหลายช่องทาง การสื่อสาร และมีการนำเสนอผลงานในที่ประชุมผู้บริหารของโรงเรียน หรือการประชุมผู้ปกครอง

Eco-Code

- มีการจัดทำ Eco-Code และทุกคนในโรงเรียนร่วมกันพิจารณา ก่อนจะคัดเลือก และประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน
- มีการทบทวนปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบันทุกปี

Green Flags

คณะกรรมการ

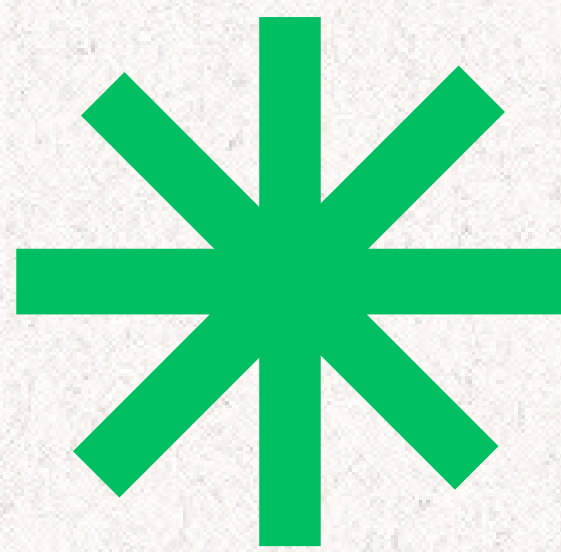
- คณะทำงานประกอบด้วยนักเรียน บุคลากรในโรงเรียน ตัวแทนจากสมาคมผู้ปกครอง หน่วยงานของรัฐ และองค์กรอิสระ
- มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี และมีการบันทึกรายงานการประชุม
- มีการประชาสัมพันธ์ผลการประชุมให้ทุกคนในโรงเรียนทราบ

การทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

- มีการทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อม โดยคนในโรงเรียนและบุคคลภายนอกโรงเรียน
- มีตารางประเมินสถานการณ์สิ่งแวดล้อม สรุปปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญของโรงเรียน และมีข้อเสนอแนะจากบุคคลนอกคณะกรรมการ
- มีการประชาสัมพันธ์ผลการทบทวนสถานการณ์สิ่งแวดล้อม

แผนการดำเนินงาน

- คณะทำงานและคนที่ไม่ใช่คณะกรรมการร่วมกันจัดทำแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องกับปัญหาสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน และมีองค์ประกอบของแผนงานที่ครบถ้วน
- ทุกคนในโรงเรียนและบุคคลภายนอกร่วมกันดำเนินกิจกรรม Eco-Schools
- มีการประชาสัมพันธ์แผนการดำเนินงานให้ทุกคนภายในโรงเรียนทราบ

การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน

- นักเรียนมีการติดตามกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง และประเมินผลการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ พร้อมสรุปผลการประเมิน
- มีการรวบรวมข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากทุกคนในโรงเรียน โดยนำมาปรับเข้ากับแผนการดำเนินกิจกรรมในอนาคต
- มีการประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนสามารถติดตามผลการดำเนินงาน และผลลัพธ์ของกิจกรรม

การเชื่อมโยงกิจกรรมโครงการ กับหลักสูตร

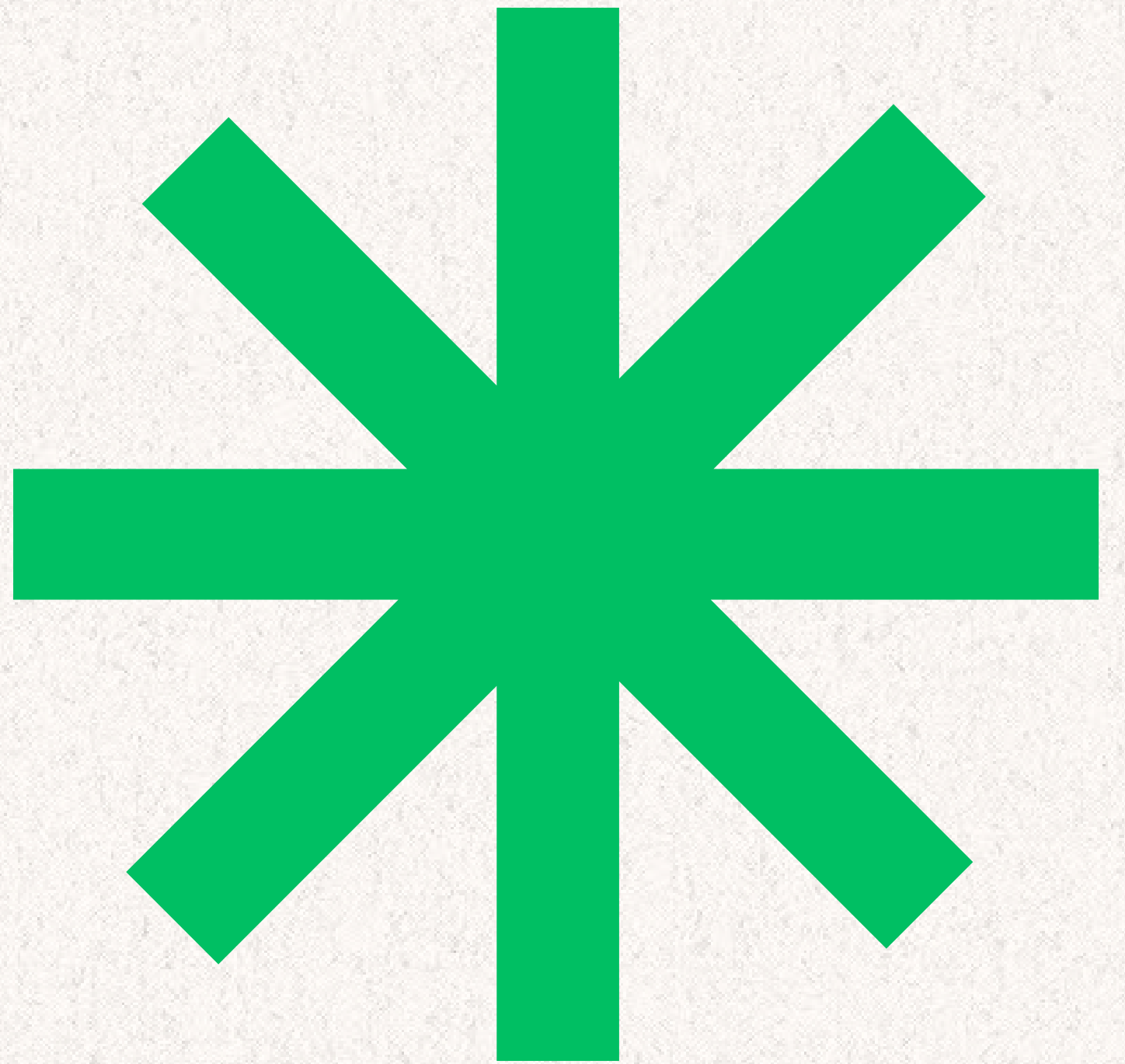
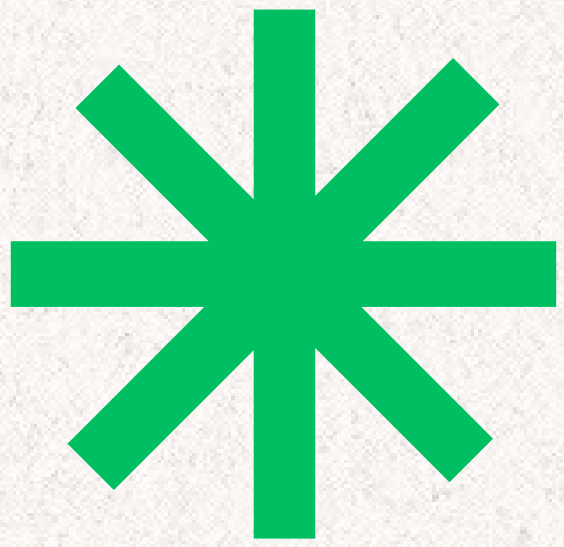
- มีการบูรณาการกิจกรรม Eco-Schools และปัญหาสิ่งแวดล้อม เข้ากับหลักสูตรของโรงเรียนกับทุกกลุ่มสาระวิชาในทุกระดับชั้น

การสร้างการมีส่วนร่วม

- ทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานท้องถิ่นรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ Eco-Schools
- ทุกคนในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน เข้าร่วมกิจกรรม Eco-Schools
- มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมอย่างทั่วถึงในโรงเรียนหลายช่องทาง มีการนำเสนอผลงานในที่ประชุมผู้บริหาร การประชุมผู้ปกครอง และการประชุมของหน่วยงานท้องถิ่น หรือองค์กรอิสระ

Eco-Code

- มีการจัดทำ Eco-Code โดยทุกคนในโรงเรียนและชุมชนร่วมกันพิจารณา ก่อนประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน
- ทุกปีจะต้องมีการทบทวนให้เหมาะสมกับสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน

WWF-Thailand

9 Soi Pradiphat 10, Pradiphat Road,
Samsen nai, Phayathai, Bangkok 10400
Thailand

Tel.: +66 2 618 4303 ext 05

Fax.: +66 2 618 4306

Email: ecoschools@wwf.or.th

